คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร. กระมล ทองธรรมชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๘/๒๕๔๔ **วันที่ ๒๖ มิถุนายน**

เรื่อง องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่

ประธานวุฒิสภาทำหน้าที่ประธานรัฐสภายื่นคำร้องเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๔ ความคิดเห็นเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณีปัญหาเ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง สรุปได้ว่า นายอมร อมรรัตน ได้ร้องเรียนว่า พลโท สวัสดิ์ ออรุ่งโรจน์ และคุณหญิงปรียา เกษมสันต์ ณ อยุธยา ซึ่งได้รับเลื กรรมการ ป.ป.ช. ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒ มีชื่อปรากฏตามหนังสือรับรองของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร กรมทะเบียน กระทรวงพาณิชย์ ว่า เป็นกรรมการในห้างหุ้นส่วนบริษัท อันเป็นการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ มาตรา วรรคหนึ่ง (๓) และวรรคสอง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปรา การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๓) และมาตรา ๑๑ วรรคสอง ประธานวุฒิสภ คำร้องเรียนดังกล่าวให้คณะกรรมาธิการการบริหารและการยุติธรรม วุฒิสภา ศึกษาข้อกฎหมา ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคำร้องเรียนดังกล่าว คณะกรรมาธิการ ฯ ได้รายงานสรุปได้ว่า

๑. กรณีพลโท สวัสดิ์ ออรุ่งโรจน์ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ปรากฏตามหนังสือรับรองของสำ ทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานครว่า มีชื่อเป็นกรรมการบริษัท เดอะ เบสท์ เจเนอรัล คอมมู จำกัด ในการชี้แจงต่อคณะกรรมการการบริหารและการยุติธรรม วุฒิสภา ผู้ถูกร้องที่ ๑ แสด หนังสือลาออกจากบริษัท ฯ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ และวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๔๔ ดำเนินการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงการออกจากการเป็นกรรมการบริษัทต่อนายทะเบียนหุ้นส่วน กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการดำเนินการเกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือกจากวุฒิสภา

๒. กรณีคุณหญิง ปรียา เกษมสันต์ ณ อยุธยา ผู้ถูกร้องที่ ๒ ปรากฏตามหนังสือรับร สำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานครว่า มีชื่อเป็นกรรมการบริษัท วงศ์อมร จำกัด ชี้แจงต่อคณะกรรมาธิการการบริหารและการยุติธรรม วุฒิสภา ผู้ถูกร้องที่ ๒ ไม่มีหลักฐานเป็น แสดงการลาออกจากตำแหน่งกรรมการบริษัท วงศ์อมร จำกัด มีแต่หนังสือจากคุณหญิงวนิดา พูน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

น้องสาว ซึ่งเป็นกรรมการบริษัทดังกล่าวคนหนึ่ง รับรองว่า ผู้ถูกร้องที่ ๒ แสดงเจตนาลาออกจ
การเป็นกรรมการบริษัทแล้ว เมื่อประมาณต้นเดือนเมษายน ๒๕๔๒ และได้ดำเนินการจดทะเบีย
เปลี่ยนแปลงการออกจากการเป็นกรรมการบริษัทต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานค
เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๔ ซึ่งเป็นการดำเนินการเกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือกจากวุฒิสภา

ผู้ร้องเห็นว่า เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายแล้ว มีประเด็นปัญหาที่ต้องขอให้ศ
รัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยเป็นบรรทัดฐาน ดังนี้

๑. กรณีผู้ถูกร้องที่ ๑ ไม่ดำเนินการจดทะเบียนการลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท เด
เบสท์ เจเนอรัล คอมมูนิเคชั่น จำกัด ต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร ภายในสิบห้า
นับแต่วันที่ได้รับเลือกจากวุฒิสภา จะถือว่า มีผลเป็นการออกจากการเป็นกรรมการบริษัทดังกล่
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๘ วรรคสอง ประกอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑ วรรคสอง หรือไม่

๒. หากฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ กระทำการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๘ วรรคหนึ่ง (๑
และวรรคสอง ประกอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจ
พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๓) และวรรคสอง กรณีจะถือว่าผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้รับเลือ
ให้เป็นกรรมการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มาก่อน หรือไม่

๓. กรณีผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือแสดงการลาออกจากการเป็นกรรมก
บริษัท วงศ์อมร จำกัด ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือกจากวุฒิสภา และไม่ได้ดำเนินการจดทะเบีย
การลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท วงศ์อมร จำกัด ต่อนายทะเบียนห้างหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานค
ภายในกำหนดเวลาข้างต้น กรณีจะถือว่า ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้รับเลือกให้เป็นกรรมการ ป.ป.ช. มาก่อ
หรือไม่

๔. หากฟังได้ว่า กรรมการ ป.ป.ช. ทั้งสองคน คือ พลโท สวัสดิ์ ฯ และคุณหญิงปรียา
หรือคนใดคนหนึ่งในสองคนนี้ กระทำการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๘ วรรคหนึ่ง (๓) และวรรคส
ประกอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔
มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๓) และวรรคสอง มาตั้งแต่เริ่มแรกแล้ว องค์ประกอบของคณะกรรมการ ป.ป.
จะมีความถูกต้องสมบูรณ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง ประกอบด้วยพระราชบัญญัติประก
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖ หรือไม่ และหากฟังได้
องค์ประกอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ถูกต้องสมบูรณ์ตั้งแต่ต้น การปฏิบัติหน้าที่ของกรรมก
และคณะกรรมการจะมีความถูกต้องชอบธรรมตามกฎหมายหรือไม่ เพียงใด

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผู้ร้องเห็นว่า กรณีเป็นปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมกา ซึ่งเป็นองค์กรตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ จึงอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ พร้อมความเห็นเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยเป็นบรรทัดฐานต่อไป

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำ พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ หรือไม่

พิจารณาแล้ว การที่ผู้ร้องขอให้พิจารณาวินิจฉัยว่าการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ในกรณีที่กรรมการ ป.ป.ช. บางคนกระทำการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อองค์ประก คณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่า จะถูกต้องสมบูรณ์มาตั้งแต่ต้นหรือไม่ หากไม่ถูกต้องการปฏิบัติหน กรรมการและคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีความถูกต้องชอบธรรมตามกฎหมายหรือไม่ เป็นการเ พร้อมความเห็นเพื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธ จะปฏิบัติหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ หากองค์ประกอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ เนื่องจากกรรมการ ป.ป.ช. บางคนกระทำการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กรณีจึงถือว่า เป็นปัญหาเกี่ยวกั หน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. อันเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และประธานรัฐสภาได้ใ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย เห็นได้ชัดว่า ห รัฐธรรมนูญไม่รับคำร้องของประธานรัฐสภาในกรณีนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัย ก็จะทำให้เป็นปัญหาเ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำรงอยู่โดยไม่มีการขจัดให้หมดไป อันอาจนำ ไม่ยอมรับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในหมู่ประชาชนทั่วไปอีกด้วย เพรา จึงเป็นกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจหน้าที่จะรับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาวินิจฉัยได้เพื่อข ที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในประเด็นต่าง ๆ ตามคำร้อง

ในการประชุมพิจารณาคำร้องดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ คณะตุลา รัฐธรรมนูญจึงมีมติด้วยคะแนนเสียงข้างมาก ๕ ต่อ ๕ เสียงว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำ พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ได้ รวมทั้งแจ้งประธานรัฐสภาทราบ และส่งสำเนาค พลโท สวัสดิ์ ฯ ผู้ถูกร้องที่ ๑ และคุณหญิงปรียา ฯ ผู้ถูกร้องที่ ๒ เพื่อให้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่ ศาลรัฐธรรมนูญ ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ.

ผู้ถูกร้องที่ ๑ ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๔๔ สรุปได้ว่า ได้แสด ลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท เดอะ เบสท์ เจเนอรัล คอมมูนิเคชั่น จำกัด เป็นหนั

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พลเอก เอื้อมศักดิ์ จุละจาริตต์ กรรมการผู้มีอำนาจทำการแทนบริษัท ฯ รับทราบเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพั
๒๕๔๐ โดยยังมิได้จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหาน
นั้น มีผลเป็นการลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท ฯ โดยชอบด้วยรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประก
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว ทั้งนี้ ตามนัยคำวินิจ
ศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๔/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ผู้ถูกร้องที่ ๑ มิได้กระทำการฝ่า
รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๘ วรรคหนึ่ง (๓) และวรรคสอง และมาตรา ๒๕๗ วรรคสาม ประกอบ
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา
วรรคหนึ่ง (๓) และวรรคสอง การได้รับเลือกให้เป็นกรรมการ ป.ป.ช. ของผู้ถูกร้อง จึงเป็นไปโดยช
ด้วยกฎหมาย

นอกจากนั้นผู้ถูกร้องที่ ๑ ยังได้ยื่นคำให้การเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๔๔ ข
พลเอก เอื้อมศักดิ์ ฯ ประกอบคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา สรุปได้ว่า เมื่อได้รับใบลาออกจากการเ
กรรมการบริษัท ฯ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ ของผู้ถูกร้องที่ ๑ แล้ว เนื่องจากบริษัทมิไ
การดำเนินกิจการ ไม่มีพนักงานบริษัทประจำ พยานจึงมิได้ดำเนินการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงราย
กรรมการบริษัทในทันที เวลาได้ล่วงเลยมานานจนลืม ต่อมา เมื่อได้รับการสอบถามจากผู้ถูกร้องที่
จึงรีบดำเนินการจดทะเบียนแก้ไขโดยถอนชื่อผู้ถูกร้องที่ ๑ ออกจากรายชื่อกรรมการบริษัท ฯ เมื่อวั
๔ มกราคม ๒๕๔๔

ส่วนผู้ถูกร้องที่ ๒ ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๔ สรุปได้
เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๒ วุฒิสภามีมติเลือกให้ผู้ถูกร้องที่ ๒ ดำรงตำแหน่งกรรมการ ป.ป
ผู้ถูกร้องที่ ๒ เป็นกรรมการบริษัท อมรเกษม จำกัด บริษัท เกษมวนารมย์ จำกัด และบริษัท วงศ์อ
จำกัด และได้เขียนหนังสือลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัททั้งสามในวันเดียวกัน โดยนายทะเบี
หุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานครรับจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมรายการในทะเบียน ถอนชื่อผู้ถูกร้องที่
ออกจากการเป็นกรรมการบริษัท อมรเกษม ฯ และบริษัท เกษมวนารมย์ ฯ และออกหนังสือรับรอง
เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๒ ซึ่งอยู่ในระยะเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือกจากที่ประชุมวุฒิส

สำหรับบริษัท วงศ์อมร ฯ นั้น ผู้ถูกร้องที่ ๒ ยื่นหนังสือพร้อมแจ้งด้วยวาจาต่อคุณหญิงวนิ
พูนศิริวงศ์ กรรมการผู้มีอำนาจว่า ขอลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท แต่ด้วยเหตุที่กิจการของบริ
วงศ์อมร ฯ เป็นเรื่องเกี่ยวกับทรัพย์สินของคุณหญิงวนิดา ฯ แต่เพียงผู้เดียว ผู้ถูกร้องที่ ๒ จึงไม่ได้ติดตาม
คุณหญิงวนิดา ฯ ดำเนินการทางทะเบียนถอนชื่อผู้ถูกร้องที่ ๒ ออกจากการเป็นกรรมการบริษัทแล้วหรือ
จนกระทั่งมีข่าวทางหนังสือพิมพ์เมื่อปลายเดือนธันวาคม ๒๕๔๓ ว่ายังมีชื่อผู้ถูกร้องที่ ๒ เป็นกรรม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บริษัท วงศ์อมร ฯ อยู่ จึงสอบถามจากคุณหญิงวนิดา ฯ ซึ่งได้รับการยืนยันว่า หลังจากได้รับแ
หนังสือและวาจาเรื่องการลาออกตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๔๒ ให้ตนไปถอนชื่อ แต่ไม่ได้ติดตา
และรับว่าจะไปติดตามเรื่องให้ การลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท วงศ์อมร ฯ จะมีผลส
หรือไม่นั้น ผู้ถูกร้องที่ ๒ เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๖๗ ปร
มาตรา ๘๒๖ มาตรา ๘๒๗ และมาตรา ๓๘๖ นั้น การลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท ผู้ถูกร้อ
สามารถกระทำได้โดยแสดงเจตนาเป็นหนังสือ หรือด้วยวาจาต่อผู้มีอำนาจของบริษัท ฯ และกฎ
ไม่ได้บัญญัติให้ผู้ประสงค์จะลาออก ต้องนำความไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทเพื่
ชื่อตัวเองออกจากทะเบียน ดังนั้น การที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ บอกเลิกการเป็นกรรมการบริษัทด้วยการ
เจตนาลาออกทั้งด้วยหนังสือและวาจาต่อคุณหญิงวนิดา ฯ กรรมการผู้มีอำนาจของบริษัท ฯ ย่อ
ทำให้การเป็นกรรมการบริษัทของผู้ถูกร้องที่ ๒ สิ้นไปทันที โดยผู้ถูกร้องที่ ๒ ไม่จำเป็นต้องไปดำเ
ให้มีการเปลี่ยนแปลงหลักฐานทางทะเบียนที่กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ ทั้งนี้ ต
คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๔/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔

นอกจากนั้นผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้ยื่นคำให้การเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒
ของคุณหญิงวนิดา พูนศิริวงศ์ ประกอบคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา สรุปได้ว่า เมื่อประมาณวันที่ ๑
เมษายน ๒๕๔๒ พยานในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อผูกพันบริษัท วงศ์อมร ฯ ได้ร
จากคุณหญิงปรียา ฯ เป็นบันทึกลายลักษณ์อักษรและด้วยวาจาว่า ขอลาออกจากการเป็นกรรมการ
วงศ์อมร ฯ เนื่องจากได้รับเลือกเป็นกรรมการ ป.ป.ช. แต่พยานจำไม่ได้ว่า ให้ผู้ใดไปดำเนินการถ
และไม่ได้ติดตามเรื่องเพราะผู้ถูกร้องที่ ๒ ไม่เคยทำกิจกรรมใดๆ ร่วมกับบริษัท ฯ และไม่เคย
ผลประโยชน์ตอบแทนจากบริษัท ฯ ด้วย ต่อมา เมื่อมีข่าวทางสื่อมวลชนประมาณเดือนธันวาคม ๒
และผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้สอบถามพยานว่า จดทะเบียนถอนชื่อผู้ถูกร้องที่ ๒ ออกจากบริษัท วงศ์อ
หรือยัง พยานจึงตรวจสอบ และพบว่ายังไม่ได้ดำเนินการแก้ไขทางทะเบียน รวมทั้งได้ค้นหา
การขอลาออกจากการเป็นกรรมการของผู้ถูกร้องที่ ๒ แต่ไม่พบ อย่างไรก็ตาม ขอรับรองว่า ผู้ถูกร้อง
ลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท วงศ์อมร ฯ ตั้งแต่เมื่อประมาณวันที่ ๑ - ๓ เมษายน ๒
เหตุที่พยานไม่ได้จดทะเบียนแก้ไขทางทะเบียนในเวลานั้น เนื่องจากพยานลืม และปัจจุบันได้ดำเนิ
จดทะเบียนแก้ไขแล้ว ปรากฏรายละเอียดตามสำเนาหนังสือรับรองของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วน
กรุงเทพมหานคร ซึ่งออกให้ ณ วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๔๔

ศาลรัฐธรรมนูญออกนั่งพิจารณาเพื่อฟังคำแถลงของคู่กรณีและสืบพยานในวันที่ ๒๒ มี
๒๕๔๔ โดยอนุญาตให้มีการแถลงและสืบพยานได้เฉพาะประเด็นในคำร้อง ซึ่งในส่วนของผู้ถูกร้อง
จะมีกรณีเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท วงศ์อมร จำกัด เพียงบริษัทเดียวเท่านั้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผู้ร้อง โดยนายคำนวณ ชโลปถัมภ์ สมาชิกวุฒิสภา ผู้รับมอบอำนาจ แถลงศาลสรุปข้อเท็จจ
ตามคำร้องและแถลงเพิ่มเติมได้ว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ ลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัทเ
สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือกจากวุฒิสภาให้เป็นกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผลให้ทั้งสองคนเป็นกรรมก
ป.ป.ช. โดยมีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนหรือมีลักษณะต้องห้าม ทำให้องค์ประกอบของคณะกรรมการ ป.ป.
ไม่สมบูรณ์มาตั้งแต่เริ่มแรกตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๗ ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนู
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖ ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจ
เป็นบรรทัดฐานว่า การกระทำอย่างไรจะถือว่า เป็นการลาออกโดยชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕
วรรคหนึ่ง (๓) และวรรคสอง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปร
การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๓) และวรรคสอง

ทั้งนี้ ผู้ร้องมีความเห็นว่า การลาออกตามความหมายในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๘ ประกอบ
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑
ต้องเป็นกรณีที่มีหลักฐานชัดเจน การลาออกด้วยวาจาไม่น่ารับฟังได้ จึงเชื่อถือหลักฐานที่เป็นหนังสื
ลาออกของผู้ถูกร้องที่ ๑ เท่านั้นแม้ว่าจะยังไม่ได้จดทะเบียนทันทีหลังจากยื่นหนังสือลาออกก็ต
ส่วนผู้ถูกร้องที่ ๒ ไม่มีหลักฐานที่เป็นหนังสือลาออก มีแต่พยานบุคคล คือ คุณหญิงวนิดา ฯ ให้ถ้อย
ต่อคณะกรรมาธิการการบริหารและการยุติธรรมว่า “เรื่องนี้ดิฉันได้รับหนังสือจากคุณหญิงปรียา ฯ แ
เวลานี้ยังไม่พบว่า อยู่ที่ใด จะทำขึ้นใหม่ก็ไม่ทราบว่าจะทำทำไม...” จึงรับฟังไม่ได้ว่า มีการลาออกแล้ว

ส่วนผู้ถูกร้องที่ ๑ พลโท สวัสดิ์ ออรุ่งโรจน์ และนายกล้าณรงค์ จันทิก ผู้รับมอบอำนาจจ
ผู้ถูกร้องที่ ๒ คุณหญิงปรียา เกษมสันต์ ณ อยุธยา แถลงว่า ผู้ถูกร้องทั้งสองได้ลาออกจากการเ
กรรมการบริษัทที่อ้างถึงโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของพยานที่ศาลมีหนังสื
เรียกมาคือ นางสาวสุภาภรณ์ ใจอ่อนน้อม ผู้แทนกรมทะเบียนการค้าซึ่งเบิกความต่อศาลสรุปได้
ผลของการลาออกจากตำแหน่งกรรมการบริษัทระหว่างบริษัทกับกรรมการจะใช้ความผูกพันกันระหว่
การเป็นตัวการกับตัวแทน เมื่อตัวแทนแจ้งความประสงค์ไม่ว่าด้วยวาจาหรือลายลักษณ์อักษรว่า ขอลาอ
จากการเป็นกรรมการบริษัทต่อตัวการ คือ กรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัท ก็ถือว่ามี
เป็นการลาออกจากบริษัทระหว่างกรรมการผู้นั้นกับบริษัท แต่จะมีผลผูกพันบุคคลภายนอกต่อเ
กรรมการผู้มีอำนาจของบริษัทได้นำความนั้นไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท กรมทะเบี
การค้า กระทรวงพาณิชย์ การดำเนินการจดทะเบียนกรณีกรรมการบริษัทลาออก เป็นหน้าที่ของบริ
ไม่ใช่เป็นหน้าที่ของผู้ที่ลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อกฎหมาย และข้อเท็จจริงที่ปรากฏในเอกสาร ของทั้งผู้ร้องและทั้งสอง รวมทั้งคำแถลง คำชี้แจงและคำเบิกความของผู้ร้องและผู้ถูกร้องทั้งสอง ตลอดจนพยเชิญมาเบิกความต่อศาลรัฐธรรมนูญเมื่อคราวออกนั่งฟังคำแถลงของคู่กรณีและสืบพยานแล้ว ข้อต่อสู้ของผู้ถูกร้องทั้งสองรับฟังได้ จึงเชื่อว่าผู้ถูกร้องที่ ๑ พลโท สวัสดิ์ ออรุ่งโรจน์ ได้ลากรรมการบริษัท เดอะ เบสท์ เจเนอรัล คอมมูนิเคชั่น จำกัด โดยชอบด้วยกฎหมาย และผู้ถูกคุณหญิงปรียา เกษมสันต์ ณ อยุธยา ก็ได้ลาออกจากบริษัท วงศ์อมร จำกัด โดยชอบด้วยแล้วเช่นกัน แม้จะเป็นการลาออกด้วยวาจา ทั้งนี้ ตามนัยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๔เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ดังนั้น ผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ จึงมิได้กระทำรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามก พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามที่ผู้ร้องอ้างแต่อย่างใด

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า ผู้ถูกร้องทั้งสองมิได้กระทำการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ ๒๕๘ วรรคหนึ่ง (๓) และวรรคสอง และมาตรา ๒๖๗ วรรคสาม ประกอบกับพระราชบัญญัติรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑ วรรคหและวรรคสอง ดังนั้น การได้รับเลือกเป็นกรรมการ ป.ป.ช. ของผู้ถูกร้องทั้งสองจึงเป็นไปโดยกฎหมาย ซึ่งย่อมทำให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจโดยสมบูรณ์ที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามที่รัฐและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. บัญญัติไว้ทุกประการ

เมื่อฟังได้ว่าผู้ถูกร้องทั้งสองเป็นกรรมการ ป.ป.ช. โดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว จึงวินิจฉัยประเด็นตามคำร้องที่ว่า หากองค์ประกอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่สมบูรณ์มาเพราะผู้ถูกร้องทั้งสองขาดคุณสมบัติในการเป็นกรรมการ ป.ป.ช. การปฏิบัติหน้าที่ของคณะป.ป.ช. จะมีความถูกต้องชอบธรรมเพียงใด

ศาสตราจารย์ ดร. กระมล ทองธรรม
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand